

Μάθημα Κυκλοφοριακής Αγωγής

Την ιστορία διηγείται ο Νικόλας, μαθητής σε ένα δημοτικό σχολείο στη Γαλλία.

Μερικές φορές, καθώς πηγαίνουμε στο σχολείο, συναντιόμαστε στον δρόμο με πολλούς φίλους και σπάμε πολλή πλάκα. Χαζεύουμε τις βιτρίνες, βάζουμε τρικλοποδιές ο ένας στον άλλο ή ρίχνουμε τις τσάντες των άλλων κάτω. Κάποια στιγμή, όμως καταλαβαίνουμε πως έχει περάσει η ώρα και τρέχουμε σαν τρελοί για να 'μαστε στην ώρα μας στο σχολείο. Έτσι έγινε και σήμερα το πρωί με τον Αλοέστ, τον Εντ, τον Ρούφους και τον Κλοτέρ, που μένουν στη γειτονιά μου.

Τρέχαμε σαν παλαβοί διασχίζοντας τον δρόμο, για να προλάβουμε να μπορούμε στο σχολείο αφού το κουδούνι είχε ήδη χτυπήσει.

Μετά το διάλειμμα, την τελευταία ώρα του μαθήματος, η δασκάλα μας είπε:

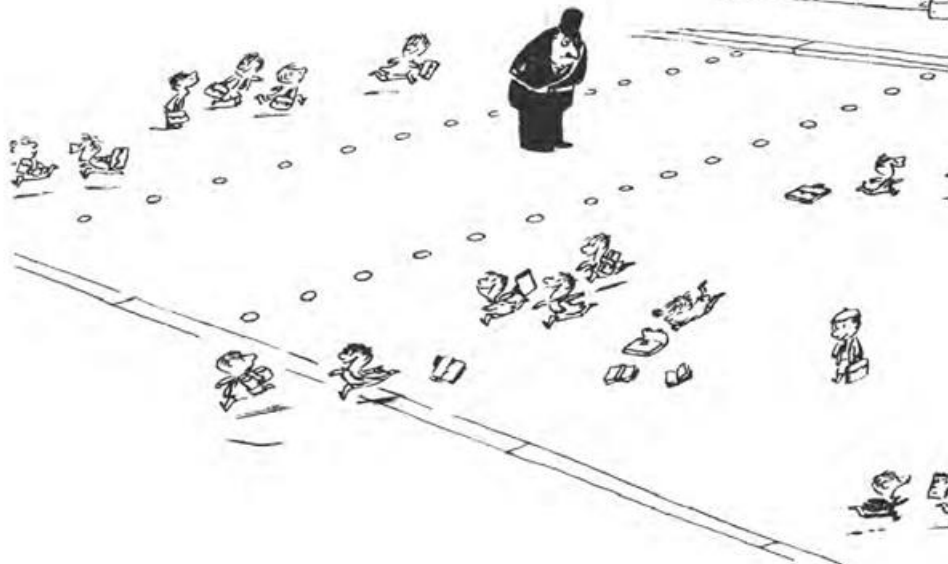
— Παιδιά, δε θα κάνουμε Γραμματική, όπως λέει το πρόγραμμα... γιατί συνέβη κάτι πολύ σοβαρό. Ο τροχονόμος, υπεύθυνος για την κυκλοφορία έξω από το σχολείο μας, μόλις ήρθε κι έκανε παράπονα στον κύριο Διευθυντή. Είπε πως διασχίζατε τον δρόμο σαν άγρια θηρία τρέχοντας και κάνοντας παλαβομάρες, βάζοντας έτσι σε κίνδυνο τη ζωή σας. Πρέπει να σας πω πως κι εγώ η ίδια σας έχω δει πολλές φορές να τρέχετε σαν τρελοί στον δρόμο. Έτσι λοιπόν για το καλό σας, ο κύριος Διευθυντής μου ζήτησε να σας κάνω ένα μάθημα Κυκλοφοριακής Αγωγής.

— Μπορεί κάποιος από σας να μου πει τι σημαίνει Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας;

Ο Ανιάν, ο Μεξάν, ο Ιωακείμ, εγώ κι ο Ρούφους σκώσαμε το χέρι.

— Για λέγε, Μεξάν, είπε η δασκάλα.

— Ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, είπε ο Μεξάν, είναι ένα μικρό βιβλίο που μοιράζουν στις σχολές οδήγησης και πρέπει να το μάθει κανείς απ' έξω, για να πάρει άδεια οδήγησης.

— Πολύ σωστά. Ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας είναι το σύνολο των κανόνων που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά για την ασφάλεια όσων βρίσκονται στον δρόμο. Όχι μόνο των οδηγών, αλλά και των πεζών. Για να γίνεις ένας καλός οδηγός, πρέπει πρώτα να γίνεις και σωστός πεζός. Κι αν δεν κάνω λάθος, φαντάζομαι ότι όλοι σας θα θέλατε να γίνετε καλοί οδηγοί, έτσι δεν είναι; Λοιπόν, για να δούμε... ποιος θα μας πει, ποιες προφυλάξεις πρέπει να πάρει κανείς για να περάσει έναν δρόμο;

Η δασκάλα πήγε στον πίνακα κι έκανε ένα σχέδιο με τέσσερις γραμμές που διασταυρώνονταν.

— Αυτό είναι ένα σταυροδρόμι, μας εξήγησε η δασκάλα. Για να το διασχίσετε, πρέπει να περάσετε από τις διαβάσεις των πεζών, εδώ... εδώ... εδώ... κι εδώ. Αν υπάρχει τροχονόμος εκεί, οφείτε να περιμένετε να σας κάνει σήμα να περάσετε. Αν υπάρχουν φανάρια, τότε πρέπει να περάσετε τη διάβαση, όταν ανάψει το πράσινο για σας. Σε όλες τις περιπτώσεις, οφείτε να κοιτάτε δεξιά κι αριστερά, προτού να διασχίσετε έναν δρόμο και, κυρίως, να μην τρέχετε ποτέ, μα ποτέ.

Ξαφνικά χτύπησε το κουδούνι. Σηκωθήκαμε με φόρα να φύγουμε, αλλά η δασκάλα μας είπε:

— Μη βιάζεστε, μη βιάζεστε! Κατεβείτε ήρεμα και θέλω να σας δω να περνάτε τον δρόμο. Να δούμε αν το μάθημα έπιασε τόπο.

Βγήκαμε από το σχολείο μαζί με τη δασκάλα μας κι ο τροχονόμος, όταν μας είδε, χαμογέλασε. Σταμάτησε τα αυτοκίνητα και μας έκανε σήμα να περάσουμε.

— Πηγαίνετε, παιδιά, μας είπε η δασκάλα. Και χωρίς τρεχαλιπτά! Σας βλέπω από εδώ όλους.

Διασχίσαμε λοιπόν τον δρόμο πολύ ήσυχα, ο ένας πίσω από τον άλλον κι όταν φτάσαμε στην άλλη πλευρά του δρόμου, είδαμε τη δασκάλα που μιλούσε χαμογελαστή με τον τροχονόμο στο πεζοδρόμιο και τον κύριο Διευθυντή που μας παρατηρούσε από το παράθυρο του γραφείου του.

— Πολύ καλά! Μπράβο σας! φώναξε η δασκάλα. Ο κύριος τροχονόμος κι εγώ είμαστε πολύ ευχαριστημένοι από σας. Γεια σας, παιδιά μου.

Και τότε ορμήσαμε όλοι και ξαναπεράσαμε τον δρόμο τρέχοντας, για να χαιρετήσουμε από κοντά τη δασκάλα μας!

Σαμπέ - Γκοσινί, *Ο μικρός Νικόλας έχει προβλήματα*, εκδ. Σύγχρονοι Ορίζοντες, Αθήνα, 2000 (διασκευή)

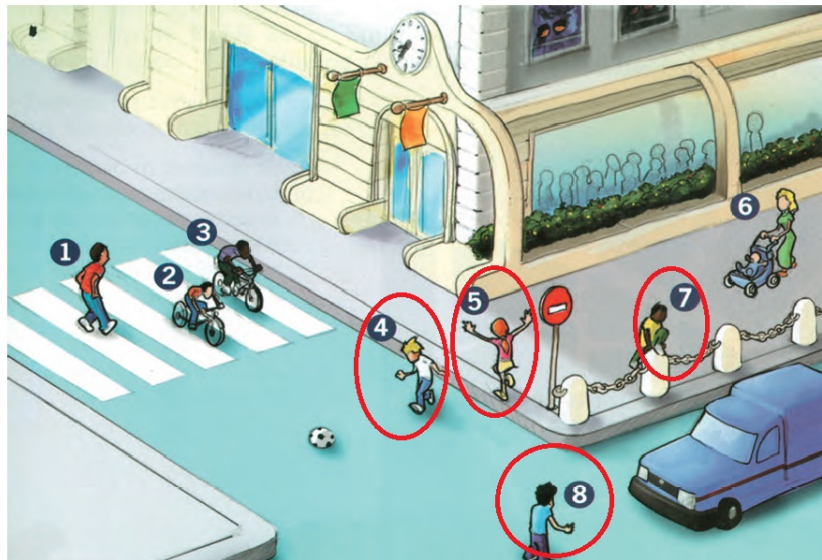

1. α) Κυκλώστε με κόκκινο χρώμα τον αριθμό που βρίσκεται μπροστά από κάθε σωστή απάντηση.

- ▶ Τα παιδιά έτρεχαν σαν τρελά στον δρόμο γιατί...
 - 1) έκαναν αγώνες ποιο παιδί θα φτάσει πρώτο στο σχολείο.
 - 4) είχε περάσει η ώρα για το σχολείο.
 - 8) ήξεραν πολύ καλά τον δρόμο για το σχολείο.
- ▶ Η τάξη του Νικόλα δεν έκανε σήμερα «Γραμματική» γιατί...
 - 3) το πρόγραμμα έλεγε «Κυκλοφοριακή Αγωγή».
 - 6) ο τροχονόμος ζήτησε να κάνουν ένα μάθημα Κυκλοφοριακής Αγωγής.
 - 5) ο διευθυντής ζήτησε να κάνουν ένα μάθημα Κυκλοφοριακής Αγωγής.
- ▶ Ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας είναι...
 - 7) ένα σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά πεζών και οδηγών στον δρόμο.
 - 2) ένα σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των οδηγών.
 - 8) ένα μικρό βιβλιαράκι που το μαθαίνει μόνο όποιος θέλει να γίνει οδηγός.
- ▶ Για να διασχίσουμε έναν δρόμο...
 - 3) τρέχουμε γρήγορα απέναντι μόλις ανάψει το πράσινο για τους πεζούς.
 - 8) ακόμα κι αν ανάψει το πράσινο για τους πεζούς, πάντα κοιτάμε δεξιά και αριστερά και ποτέ δεν τρέχουμε.
 - 6) περιμένουμε να έρθει ο τροχονόμος.

β) Αν κυκλώσατε τις σωστές απαντήσεις, θα βρείτε τους αριθμούς που αντιστοιχούν στα παιδιά που δεν τηρούν τον ΚΟΚ στην παρακάτω εικόνα.

Παιδαγωγικό υλικό οδικής ασφάλειας «Ο δρόμος και εγώ», Renault και MAVΑ Α.Ε., 2002

2. Βρείτε στο κείμενο τις οδηγίες που δίνει η δασκάλα για το πώς πρέπει τα παιδιά να περάσουν με ασφάλεια ένα σταυροδρόμι.

Όταν η δασκάλα ζήτησε από κάποιο παιδί να επαναλάβει τις οδηγίες, ο Εντ δέχτηκε με χαρά. Γράψτε τι είπε ο Εντ στην τάξη αρχίζοντας έτσι: «Για να το διασχίσουμε, πρέπει να περάσουμε από τις διαβάσεις των πεζών, εδώ... εδώ...εδώ...κι εδώ. Αν υπάρχει τροχονόμος εκεί, οφείλουμε να περιμένουμε να μας κάνει σήμα να περάσουμε. Αν υπάρχουν φανάρια, τότε πρέπει να περάσουμε τη διάβαση, όταν ανάψει το πράσινο για μας. Σε όλες τις περιπτώσεις, οφείλουμε να κοιτάμε δεξιά κι αριστερά, προτού να διασχίσουμε έναν δρόμο και, κυρίως, να μην τρέχουμε ποτέ, μα ποτέ.

3. Όταν ο Μεξάν απάντησε στην ερώτηση της δασκάλας: «τι σημαίνει Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας», αυτή του είπε: «Πολύ σωστά».

- ▶ Τι παρατηρείτε στην απάντηση της δασκάλας; Υπάρχει σε αυτή την πρόταση ρήμα, υποκείμενο, αντικείμενο;

Η πρόταση στην οποία λείπει το ρήμα, το υποκείμενο ή το κατηγορούμενο, επειδή εννοούνται εύκολα, λέγεται **ελλειπτική**.

Έτσι, αντί η δασκάλα να πει στα παιδιά:

«Παρακαλώ να κάνετε ψυχία», είπε: «Ήσυχία!».

- ▶ Συμπληρώστε τις λέξεις που λείπουν στις παρακάτω ελλειπτικές προτάσεις του κειμένου ώστε οι προτάσεις να είναι ολοκληρωμένες.
 - Πολύ καλά! Η δασκάλα φώναξε στα παιδιά πού καλά!
 - Όχι μόνο των οδηγών, αλλά και των πεζών. Ο Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας ρυθμίζει τη συμπεριφορά όχι μόνο των οδηγών, αλλά και των πεζών.
 - Και χωρίς τρεχαλητά! Η δασκάλα είπε στα παιδιά να πάνε χωρίς τρεχαλητά.

4. Ο τροχονόμος συμβούλεψε τα παιδιά της τάξης που περίμεναν ανυπόμονα να περάσουν τον δρόμο: «Όταν βρικόμαστε σε ένα σταυροδρόμι και θέλουμε να περάσουμε απέναντι, περνάμε μόνο μέσα από τη διάβαση των πεζών. Περιμένουμε στο πεζοδρόμιο μέχρι να ανάψει το πράσινο φανάρι για τους πεζούς. Πριν διασχίσουμε τον δρόμο, κοιτάζουμε δεξιά και αριστερά, ακόμα και αν είναι μονόδρομος».

- ▶ Βρείτε και υπογραμμίστε τις σύνθετες λέξεις που χρησιμοποίησε ο τροχονόμος με τη λέξη «**δρόμος**». Γράψτε τες στις τρεις πρώτες γραμμές του πίνακα στην αντίστοιχη στήλη.

- Κάντε το ίδιο και με τις υπόλοιπες σύνθετες λέξεις που υπάρχουν στον πίνακα.

Σύνθετη λέξη	Α' συνθετικό	Β' συνθετικό
σταυροδρόμι	σταυρός	δρόμος
πεζοδρόμιο	πεζός	δρόμος
μονόδρομος	μόνος	δρόμος
αυτοκινητόδρομος	αυτοκίνητο	δρόμος
σιδηρόδρομος	σίδηρος	δρόμος
αεροδρόμιο	αέρας	δρόμος
ιππόδρομος	ίππος	δρόμος
χωματόδρομος	χώμα	δρόμος
ποδηλατόδρομος	ποδήλατο	δρόμος

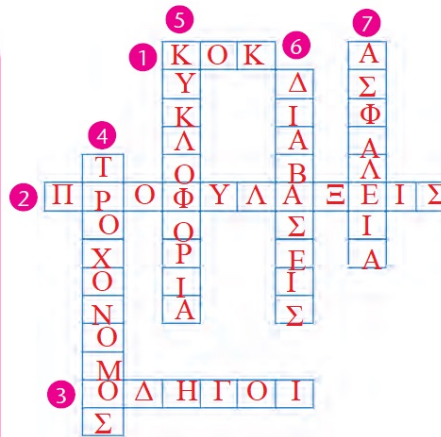
5. Βρείτε τον πιο ασφαλή δρόμο για το σχολείο.

- Κάντε ένα σχέδιο στον πίνακα με το σχολείο σας και τους τριγύρω του δρόμους, όπως έκανε η δασκάλα του Νικόλα. Συζητήστε πώς μπορείτε να έρθετε στο σχολείο όχι από τον πιο σύντομο αλλά από τον πιο ασφαλή δρόμο.
- Δουλέψτε σε ομάδες παιδιών που μένουν στην ίδια γειτονιά. Σχεδιάστε τη διαδρομή που κάνετε κάθε πρωί από το σπίτι για το σχολείο. Συζητήστε ποια είναι τα πιο επικίνδυνα σημεία σ' αυτή τη διαδρομή.

6. Συμπληρώστε το σταυρόλεξο.

1. Τα αρχικά του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.
2. Πριν διασχίσουμε έναν δρόμο, παίρνουμε
3. Οι σωστοί πεζοί γίνονται και καλοί
4. Ρυθμίζει την κυκλοφορία.
5. Τα φανάρια ρυθμίζουν την πεζών και οδηγών.
6. Υπάρχουν πολλές στα σταυροδρόμια.
7. Κοιτάζουμε δεξιά κι αριστερά για να διασχίσουμε με έναν δρόμο.

5

Ενότητα

Ασφαλώς... κυκλοφορώ

Μάθημα Κυκλοφοριακής Αγωγής

1

Ξαναγράψτε τον παρακάτω διάλογο, όπως θα μιλούσαμε μεταξύ μας, χρησιμοποιώντας ελλειπτικές προτάσεις.

- Σου εύχομαι καλή μέρα!
- Και εγώ εύχομαι σε σένα καλημέρα!
- Για πού πας εσύ;
- Πηγαίνω στο βιβλιοπωλείο. Και εσύ για πού πας;
- Εγώ πηγαίνω στο σπίτι μου.

- Καλημέρα!
- Καλημέρα, επίσης!
- Για πού;
- Στο βιβλιοπωλείο. Και εσύ;
- Για σπίτι.

2

Διακρίνετε τα είδη των παρακάτω προτάσεων και σημειώστε δίπλα από κάθε πρόταση: **Α** για τις απλές, **Σ** για τις σύνθετες και **Ε** για τις ελλειπτικές.

Ο μαθητής πέρασε τον δρόμο.	Α
Ο Νίκος αγόρασε για το ποδήλατο καινούριο καθρέφτη και κράνος.	Σ
Η Καίτη και η Μαρία είναι και οι δυο ποδηλάτισσες.	Σ
Καλό ταξίδι!	Ε
Ο οδηγός σταμάτησε το λεωφορείο.	Α
Ώρα για διάλειμμα.	Ε

3

Βρείτε και κυκλώστε στο κρυπτόλεξο που ακολουθεί οριζόντια και κάθετα έξι λέξεις... με τροχούς.

Τ	Ε	Τ	Ρ	Α	Τ	Ρ	Ο	Χ	Ο
Ρ	Α	Ρ	Β	Τ	Ρ	Υ	Φ	Φ	Π
Ο	Κ	Ο	Θ	Λ	Ο	Ω	Ρ	Ο	Χ
Χ	Ο	Χ	Δ	Ο	Χ	Ο	Υ	Δ	Ι
Ο	Χ	Ο	Ι	Π	Α	Τ	Χ	Τ	Σ
Σ	Ι	Φ	Τ	Α	Ι	Π	Α	Ρ	Υ
Π	Τ	Ο	Ρ	Ε	Α	Ρ	Ι	Ο	Σ
Ι	Κ	Ρ	Ο	Χ	Α	Ο	Α	Χ	Η
Τ	Ρ	Ο	Χ	Ο	Ν	Ο	Μ	Ο	Ζ
Ο	Α	Σ	Ο	Υ	Ε	Υ	Α	Σ	Α

4

Ένα παιδί μετακόμισε στη γειτονιά σας. Δώστε του γραπτές οδηγίες πώς μπορεί να έρθει στο σχολείο με ασφάλεια.

Οι παρακάτω λέξεις θα σας βοηθήσουν.

(δεξιά, αριστερά, ευθεία, περνώ, προχωρώ, πρώτος, δεύτερος δρόμος, στρίβω, χωματόδρομος, οδός, λεωφόρος, δισταύρωση, φανάρια, σχολικός τροχονόμος, διάβαση, σκάλες)

